

Izhaja vsaki dan. —
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.
Prenosne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakov in v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. sveder. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON šte. 1167.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Naročbe brez doposlance naročnine se uprava ne ostra. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-branilnični račun št. 652.941.

Vojna na skrajnem Vstoku.

(Brzjavne vesti.)
Japonci na Sahalinu.
LONDON 18. Kakor poroča »Standard« iz Sjangaja, so Japonci v Korzakovski izkrkali popoln material za 125 milj dolgo polsko železnico ter 2000 kuljev. Šaupna moč japonske vojske na Sahalinu znaša 14.000 mož različnega črvoja.

Ruska mobilizacija.
PETROGRAD 18. (Petrograjska brzjav. agent.) V tem letu je bilo sklicanih pod orožje 475.246 mož.

Admiral Enquist.
PETROGRAD 18. Včeraj je odpotovala na Mspilo posebna komisija pomorskega sodišča, da zasliši admiralu Enquista, katerega obdolžujejo, da je bežal iz bitke v Korejski cesti. Vred tega da se bo moral zagovarjati pred vojnimi sodiščem.

Nade Lineviča.
PETROGRAD 18. Došlo je iz Mandžurije mnogo brzjav, v katerih se izraža prošnja, da naj se ne skleni mir preden se ne bo vršila velika bitka, po kateri se Linevič nada, da se položaj spremeni.

Kapitan Klado.
PETROGRAD 18. Govori se, da bo kapitan Klado imenovan pomočnikom upravitelja ministerstva mornarice, podadmirala Bileva.

Gradnja železnice Sinmintin-Mukden.
LONDON 18. Kitajska namerava nemudoma grediti železnico iz Sinmintina v Mukden.

Dogodki v Rusiji.
PETROGRAD 18. Poveljnik varšavske trdnjave generalni major Plehva je bil imenovan poveljnikom 13. armadnega voja.
VARŠAVA 18. Sredi je neka neznana oseba trikrat z revolverjem ustrelila na policijskega nadzornika Bolezniovskega, ki je ostal mrtev na licu mesta.

Witte v Parizu.
PARIZ 18. »Echo de Paris« razširja govorice, da pričakujejo Witteja prihodnji petek v Parizu, kjer bo imel z Rouvierom zelo važen pogovor.

Židovski potovalci v Rusiji.
BUKAREŠTA 18. Soglasna poročila zatrjujejo, da so ruske meje zaprte židovskim potnikom. Na vse obmejne točke so dospeli strogi ukazi, da se sme dovoliti vstop samo takim židom, ki imajo ruske potne liste.

General Miščenko.
LONDON 18. General Miščenko prireja po Mongoliji pohode. Zdi se, da namerava pasti v hrbet japonskemu levemu krilu.

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Godovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. O. — O.

Potenzivni pijanega Eskulapa pred vrata, hitel je vredni gvardijan skozi mala vrata v ozadju iz samostana, da bi proizvedel o teh treh samostanec. Hodil je povešene glave, kakor da je ves zamajen. Vedno je šepetal nekaj pred se ter si z robcem neprestano otiral nos.

— Da, da, je govoril sam sebi, timenih — ali so lažni ali so pravi — na vsaki način so naši ljudje ter pripadejo naši stranki. Morda nam škof Pavel pošlja po njih dobre in srečne glasove. Treba jih čuvati in opozoriti jih, da jim je satan že prišel na sled in da svoje glave skrijejo pred temi prokletimi Šišmanovci, ki so že zavohali tujno! E, ko ve za to griški zdravnik, ve gotovo ves svet, a ta Vlah itak mrzi v svoji duši našo stranko, da si malopridnež rad loka naše vino. Da, da,

Brzjavne vesti.

Baron Gautsch v Karlovih varih.
KARLOVI VARI 18. Ministerski pred sednik baron Gautsch je danes popoldne dospel semkaj v svrhu zdravljenja.

General Klobučar.
DUNAJ 18. Vojaški naredbeni list poroča, da je bilo generalu konjeništvu, Viljemu Klobučarju, poverjeno pravzorično vodstvo poslov kraj. ogrskega poveljnika deželne brambre.

Japonski princ Arisugava.
GENOVA 18. Japonski princ in princezinja Arisugava sta na parni ku »Preussen« danes zjutraj dospela semkaj ter sta bila sprejeta od japonskega konzula. Danes si princ in princezinja ogledata mesto, jutri pa odpotujeta na Japonsko.

Francozki royalisti.
PARIZ 18. Jules Guerin, ki je bil od državnega sodišča obsojen, a nedavno pomilostjen, se je povrnil v Pariz.

Royalistični odbor departementa Seine se je sestel na čast Buffeta in grofa Lar Salucesa, ki sta ob tej priliki ponovila svojo royalistično verziozgovor. Zborovalci so vojvodu Orleansu vnož izrazili čustva svoje zvestobe in udanosti.

Kitajski princ v inozemstvu.
LONDON 18. »Standard« poroča iz Sjangaja: Na ukaz cesarjev se princ Tsu-Tau s 6 podpredsedniki rečnih oblastij poda v inozemstvo, da bodo proučevali inozemske politične sisteme.

Pogreb ponesrečenih mornarjev »Farfadeta«.

BISERTA 18. Danes se je v navzočnosti generalnega rezidenta Pichona ter civilnih oblastaj vršil v arzenalu v Lidi Abdallah pogreb mornarjev, ki so ponesrečili v pomorskem čolnu »Farfadeta«. Krste so bile prepeljane potem v Biserto, od kodar jih odvedejo na Francozko.

BISERTA 18. Na pogrebu mornarjev »Farfadeta« so generalni rezident Pigeon ter admiral Aubert in Bournier v svojih govorih izkazali žrtvam svoje spoštovanje.

Perzijski šah v Parizu.
PARIZ 18. Pri predsedniku Loubetu je bil danes dejaneur na čast perzijskemu šahu.

Bankir Arton.
PARIZ 18. Soglasna poročila zatrjujejo, da se je Arton, ki je živel zelo razkošno in ki je v zadnjem času izgubil znatne svote, radi finančnih težkoč sam usmrtil.

Treba jih je opozoriti, naj pazijo za božjo voljo.

Vredai gvardijan je hotel korakati dalje, ali v hipu, kakor da se je spomnil nečesa, je obstal, privzdignil glavo, udaril s dlanjo po čelu in vskliknil: Ali kje s? Jaz grem tu kakor muha brez glave, a mali moj pret mi noče povedati, kje da so ti lažni menihi. He, vem, se je spomnil, h kanoniku Lancelotu pojdem. Ta bo gotovo vedel, v katero gnezdo so se zaleteli ti tički od morja. Stari admund reverendus je človek kakor kremen in nosi škofa Pavla v sreu, pa si tudi dopisuje z njim. Kadar-koli se po kraljevini kaj meša, ve stari Lancelot gotovo o tem.

Gvardijan se ni prevaril. Stari kanonik mu je povedal, da so se trije odposlanci lige nastanili v križarskem samostanu ter je začel v zvezde kovati zavihanost starega gvardijana, kateremu pa vendar ni izdal imen namišljenih menihov. Na to je napisal pisemce na glavarja križarskega. Gvardijan je pobitel z mesta k Ribnjaku, poiskal prvaka komande ter mu izročil Lancelotovo pismo. Križar je sprovedel meniha v svojo izbo, da ga počasti pošteno ter se mu zahvali, da je odposlanec Horvatove opozoril o pravem času.

Slovenski trgovci, vzdrnite se!

(Dopis.)

Jeden trgovec v Postojni je oddal tvrdki brata Eckhel v Trstu v slovenskem jeziku apisano naročilo na pošiljatev blaga. Dasi ni lažjega, nego dobiti v Trstu slovenske zmožnega uradnika ali tolmača, in dasi ima slovenski jezik v Trstu več pravice do upoštevanja nego pa nemški, se je tvrdka Eckhel vendar le drznila pozvati dotičnega trgovca na prav nesramen način, naj piše v prihodnje laški ali nemški čes, da ona slovensčine ni zmožna.

Rečena tržaška tvrdka ima dokaj odjemalcev po slovenskih pokrajinah. Zato pa bi že navaden čut spodobnosti in dostojnosti zahteval, da ima vsaj enega slovensčine zmožnega sotsudaika, kakor jih imajo druge, sicer laške tvrdke, ki imajo slovenske trgovce za odjemalce.

Celo v slučaju, da bi se bila tvrdka Eckhel ponižno opravičevala radi dejstva, da nima niti enega uslužbenca, ki bi bil večš jeziku njenh odjemalcev, ne bi jo mogli mi pardonirati, ker tu gre za princip daleko sežne važnosti, ki ga naši trgovci po deželi morajo začeti slehniš praktično izvajati z neizprosno doslednostjo, ako se hočemo Slovenci kedaj uveljaviti na polju trgovine in se utrditi kakor trgovca individualnost. Kaj pa naj rečemo že le v tem slučaju, ko se je tržaška tvrdka drznila pozvati slovenskega trgovca na red, tako nekako kakor trog oče porednega sina dečka, ko se ta noče pokoriti očtvim ukazom in očetovi volji? To je res že skrajna predrznost tržaške nemške tvrdke, na katero naj bi naši trgovci reagirali na primeren način. Tu treba res vse odločnosti in brezobziraosti da bodo vedeli takile nemški trgovci v Trstu, da bi morali mi prenašati njihove impertinence — »hernvolka« tudi tedaj, ko jim znašamo svoj pošteni denar! S konsekvantnim in odločnim postopanjem jih moramo dovesti do spornjaja, da morajo vsaj sedaj, ko vlečejo od nas dobičke, uravnati svoje poslovanje z nami po naši želji in naši volji ter da kratko malo nočemo dopuščati, da bi oni za naš denar bagatelizovali naš jezik in ga kruto žalili s tem, da nas kdo v svojem deliriju narodne domišljavosti in superijornosti celo pozivlja v lice, da naj ne rabimo svojega jezika, kadar naroda mo pri njemu blago in smo torej v zvezi z njim na — njegovo korist.

Poreče nam morda kdo, da ta povod vendar ni toliko važen, da bi opravičeval toliko razvzemanje. Miti se, kdor meni tako. Ravno »Edinost« je že neštevilnokrat razlegala z zgovorno besedo, kake posledice bi

Ali onih treh menihov zopet ni videl gvardijan, niti ne doznal njihovih imen, a to ga je v resnici peklo nemalo. »Ja vendar«, govoril si je slednjiš, »kdo jih je obvaroval pred pogubo? Jaz. Pa bi ne bilo vredno, da mi z živo besedo izrečijo svojo zahvalo?« Nekaj je začel namigovati o tem tudi glavarju križarskemu ter od daleč povpraševati po imenih ptujcev, ali križar ni hotel govoriti, ker se je bal, da bi bil gvardijan preveč babljav.

— Hm! je rekel prvak križarski ravno-dušno, Šišmanova čreda je nekaj začula, pak stiska glave skup kakor v ožigled burji. Ali prevarila se je. Res je, pobožni menihi so nam prinesli glasov od naših prijateljev in o njihovih namerah, ali o dogovoru ali o kakim zarot ni niti govora, ker bi bilo sedaj ob neprimernem času. Glavni njih namen pa je, nabirati milodare za kršćansko bolnišnico v Jeruzalemu, a ker so v Zagrebu dovolj tega nabrali, krenejo vsakako že jutri dalje. Ker je križar govoril povsem mirnim glasom, veroval mu je dobričina gvardijan ter se poslovlil jako prijateljski, izpraznivši zadajo čašico.

Cim je menih odšel, je križar poletel

navstale za slovensko stvar v Trstu, sko bi naši trgovci po deželi dosledno rabili svoj jezik na svojih trgovskih zvezah v Trstu. Ne le da bi naš jezik prišel do primerne velave v velikem trgovskem življenju ampak velik dobiček bi bil to tudi za slovensko socijalno življenje in valed tega za splošno slove stvar v Trstu. To je namreč ravno, na kar dosledno opozarja »Edinost«: ako bi naši trgovci izven Trsta dosledno in izključno rabili slovenski jezik v svojem kupčijskem dopisovanju, in ako bi istotako dosledno zahtevali, naj se jim slovenski odgovarja, ne bi je bilo prav gotovo niti ene večje tvrdke v Trstu, ki ne bi imela vsaj enega slovenskega korespondents. Marsikatera bi jih imela morda tudi več. Koliko kruha bi bilo tu za naše ljudi, koliko naših mladih ljudi bi si ustvarilo tu varno ekzistenco! In je posebne, neprecenljive važnosti: koliko naraščaja bi se nam vzgajalo tu — koliko izvežbanih, rutiniranih, usposobljenih bodoših trgovcev! Tako bi prišli enkrat res do svojega pravega trgovskega stanu. Trst bi mogel postati zalagatelj z dobrim trgovskim naraščajem za vse slovenske pokrajine! In kako bi vsi ti ljudje, ki bi v Trstu rastle, se vežbali, ob enem oplojevali tržaško socijalno in narodno življenje v obče ter nam pomagali vtirati tu isto pozicijo po kateri moramo stremiti z bog velikanske važnosti Trsta — kakor velikega trgovskega emporija, proti kateremu gravitira več trgovina naših pokrajin — za gospodarsko in politično položenje Slovencev v državi.

Trgovci slovenski po deželi: vzdrnite se, odprite oči in zavedite se na eni strani svojega lastnega interesa, a na drugi svoje dolžnosti do slovenske skupnosti. In to dolžnost morate višti temlaglje, ker vas to ne stane nikake žrtve, ampak le nekoliko odločnosti in nerodne doslednosti!

Rusko-japonska vojna.

Trst, dne 18. julija 1905.

Z mandžurskega bojišča.

Iz Tokija so sporočili londonskemu »Daily Telegraphu«: Da iz Mandžurije ni nikakih veselih vesti, kakor jih je bilo pričakovati, je pripisovati okolnosti, da Linevič ni izvel dosedaj svojega namena ter prešel v ofenzivo.

(Oho! Mi smo mislili do tedaj, da je stvar Japoncev, da ofenzivno nastopajo! Op. ured.)

Sedaj se Rusi ob vsej fronti močno vtrjujejo, ker pred nastopom dežavne dobe Linevič noče prirediti ofenzive.

naglim korakom ter zakrenil v tamen hodnik tik cerkvenega kora. Dospevši pred vrata, stoječa v kotu, potrkal je trikrat s prstom. Od znotraj se je odmaknil zapah in križar je vstopil v prostrano dvorano, udobno sobo, ki je, kakor se je zdelo, služila za hranjenje cerkvenih priprav, ali je bila sedaj urejena za stanovanje. Glavar križarski je hotel dati svojim vradnim meniškim gostom iz Dalmacije ne le luči in zraka, ne samo jedi in pijače, ampak je hotel obvarovati tudi njihove vredne glave, da jim ne pride na sled niti griška miš. Odposlanci Tvrdka in lige so preživljali malone po cele dneve v tem zavetju, da jih nihče ne vidi, izlasti pa ne Filipa in Berislava, ki sta jim obraza znana po Zatrebu. Še le na večer je ta trojica izhajala iz svojega skrivališča, kakor pol tič pol miš, ter so hodili malo oko'o po svetu, da se naberejo svežega zraka in življenja. Trebalo je res paziti, ker so Šišman in njegovi ljudje povsodi najemali dovolj ogleduhov, po običaju starih vladarjev, ki zidajo svojo oblast na krivici in krvniškem meču.

(Pride šc.)

Linevič je bil prikljen, da se vtrdi po načrtu Kuropatkinovem ob vsej črti, ki jo ima braniti.

V Mandžuriji je pričela deževna doba, ki izključuje vsako večje gibanje čet.

Novi generalni inšpektor topništva.

Iz Petrograda javljajo, da je dosednji inšpektor topništva, veliki knez Sergij Mihajlovič, imenovan na novo ustanovljeno mesto generalnega inšpektorja. Mesto inšpektorja topništva je odpravljeno.

Položaj v Severni Koreji.

Londonški »Daily Telegraph« je izvedel iz Tokija: Rusi v Severni Koreji se kažejo zelo aktivne in nameravajo baje v kratkem prodirati proti jugu.

Japonska armada v Severni Koreji se približuje reki Tumen.

General Štešelj.

Iz Petrograda poročajo, da vojno sodišče ni obsodilo generala Štešlja radi kapitulacije Port Arturja, marveč da je bilo njegovo ponašanje glede predaje popolnoma pravilno. General Štešelj postane baje zborni poveljnik v Odesi.

MIROVNA POGAJANJA.

Razgovor med Witte-jem in Rouvierom.

Iz Pariza javljajo: V tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih se zagotavlja, da bo Witte koncem tega tedna imel tukaj razgovor z ministrskim predsednikom Rouvierom. Na tem razgovoru bosta razpravljala o mirovni pogodbi, ki bi jih Rusija zamogla vnaprejeti, ne da bi ob tem trpel njen ugled.

Iz Petrograda poročajo, da je po zasedanju otoka Sahalina po Japoncih vojna stranka dobila zopet premoč.

O mirovni pogodbi.

Iz Frankobroda javljajo, da se bo Rusija upirala izlasti proti dvem pogojem, ki jih bodo morda stavili Japonci. Ta dva bi bila, da ne bodo Rusi smeli položiti na sibirski železnici še drugega tira, in da ne bodo v bodoče smeli v Tihem Oceanu imeti bojne flote.

Kaj mislijo o mirovni pogodbi v Petrogradu.

Berlinski »Post« poroča iz Petrograda, da se tamošnji vladni krogi ne nadejajo, da pride do sklepa miru. Govori se že sedaj, da se mirovni komisarij povrne iz Amerike, ne da bi dosegli svoj namen. Ta pesimizem izhaja iz dejstva, da imajo japonski pooblaščenec neomejena pooblastila in navodila, da se upro vsaki diskusiji o mirovni pogodbi.

Zagotavlja se, da bodo Japonci povspešili obleganje Vladivostoka ter zapletli Lineviča v veliko bitko, preden se prične mirovna pogajanja.

Drugo poročilo iz Petrograda pravi: Osebe, ki so v zadnjih dneh imele priliko, da so prišle v dotiko z ruskim pooblaščenecem za mir, Wittejem, zatrjujejo, da so ga našle potrtega. Glede njegove misije se je seveda držal jako rezerviranega, vendar je kazal nekaj pesimizem.

Sedanji položaj je brezdvomno vse drugo nego jasea. Iz okolnosti, da so izgubile vse nade, da bi se sklenilo premirje, se da sklepati, da tudi mirovna pogajanja ne bodo imela vpeha. Od druge strani ni možno zanikati, da se tudi položaj v Mandžuriji ne preneha menjati.

Vladna glasila so osvedočena, da je Japonska vsled vojne utrjena in da se radi tega ne sme skleniti miru, sko ne bodo pogoji ugodni. V obliki se pa merodajni krogi za vsak slučaj pečajo z dejstvom, da bo treba nadaljevati vojno. Pravo mnenje, ki prevladuje danes v ruskih krogih, je nastopno: pogajanja bodo gotovo zelo težavna, ali morda pričao še le v trenutku, ko bosta obe dve stranki čutili, da ne moreti več nadaljevati vojne ter bosta morali obedve odjenjati.

Nade za mirovna pogajanja.

Londonški list »Times« je prejel od svojega moskovskega dopisnika nastopno poročilo: Nekaj visoki uradnik, ki je z mirovnimi pogajanj v najbližjih odnosah, mi je zagotovil, da so nade za sklep miru potisnjene v daljavo bodočnost, odkar so Japonci zasedli otok Sahalin. Ta čin smatrajo na visokih mestih v Petrogradu kakor nekaj nezaslišanega, potem, ko je Japonska privolila v razpravo.

Witte baje ne dobi posebnih pooblastil, ki bi ga opravičile, da sklene mir. Za vsako točko bo moral vprašati carja.

Dogodki na Ogrskem.

V vsej tej krizi je najglasnejši in najneizprosnejši glasnik in klicatelj na boj znani parlamentarec grof Apponyi. Mož pa ne more biti simpatičen nikomur, ki spoštuje stališče poltlačne in javne morale. Pri Apponyiju so edino le sebični osebni motivi, ki ga gonijo v boj in na ščuvanje drugih madžarskih strank v skrajno neodjenljivost. Mož je silno ambicioz in višek njegovih želja je ta, da bi postal načelnik vlade, minister. To neuglasno hrepenenje njegovo ga meče sem in tja in ga dela najnedoslednejega med madžarskimi politikami. On stopa v zvezo z vsako stranko, tudi s tako, ki jo je še včeraj najrditeje pobijal, če se mu zdi, da bi ga to moglo dovesti do moči in oblasti.

Tako je bil svojedobno najhujši sovražnik takozvane madžarske liberalne (prejšnje vladne) stranke. A pred dobrimi dvema leti se ni le sprijaznil s to stranko, ampak je svoje pristaše celo združil z njo v nadi, da se mu na ta način izpolni najgorečnejša želja. Ali ni mu pomogla niti ta nedoslednost. Grof Apponyi je ostal istotako oddaljen od zaželjenega ministerkega fotelja. To pa zato, ker stoji vedno med njim in ministerkim stolom — krona. To je javna tajna, da je grof Apponyi med vsemi madžarskimi politikami najmanjše priljubljena oseba v najvišjih krogih. To ve on dobro in zato tudi je v sedanjih krizi ravnal grof Apponyi najrditeje ščuvalec, klicatelj na revolucijo. Nepristano meče on goreče baklje v razpaljena madžarska srca in njemu in njegovemu poželenju po maščevanju je pripisati v prvi vrsti, da ima sedanja kriza na Ogrskem očitno značaj borbe tudi proti dinastiji sami.

Dne 16. t. m. je v. pr. grof Apponyi govoril v Komornu. O tem govoru pravijo madžarski listi, da je grmel kakor grom težke artilerije znanega revolucionarja Klapka. Apponyi da je porazil Fejervaryja, pognal v beg Tiszo, meščani komornski da so se zbrali v legijone, a uporni odbor pošilja bonavede z narodnimi zastavami, na katerih je obelšen proglas neodvisnosti Ogrske. Dan 16. julija da je bil velik dan za zgodovino Komornu. Enustijazem da je bil tolik, da sta palatinski grof Szarkoffy in župan zbežala v strahu. Avstrijski častniki so se poskrili in vsa garnizija je morala ostati v vojašnici do 6. ure zvečer. Tudi tisti vboji madžarski vojaki da bi se bili radi udeležili velicega shoda in čuli, kako se zahteva madžarski poveljstveni jezik. Kaj zahtevajo — vsklika »Magyar Ország« — Fejervary, Tisza in dunajski kamarila? Nam li hočejo morda zapreti Donavo? To niso več jednostavne demonstracije, ampak je to resen boj. Vsi bodite pripravljeni, da se žrtvujete za svobodo naroda. Če kapituliramo, postane Ogrska, avstrijska provinca. Bojazljivci je, kdor bi položil orožje, izdajalec, kdor bo na strani sovražnika!

Tako pišejo sedaj madžarski listi proti — sovražniku. A koga menijo, ko gromé proti sovražniku? Tega menda ni treba še le praviti. Njihov sedanji boj velja činiteljem v monarhiji, ki so ravnali Madjare vedno obisipali z dobrotami, tudi če so o tem krvaveli najboljše narodi, ki so bili vaikdar pripravljeni za vsako žrtve za monarhijo in za — Dunaj.

Romunski list »Tribuna« pisoci o ogrski krizi, nglasloje, da morajo Romuni zavzeti stališče proti madžarskim aspiracijam. List pozivlja romunske poslance in volilce, naj na shodih in v časnikih protestirajo proti temu, da bi se madžarski jezik uvel v vojsko.

Drobne politične vesti.

Ruski podaniki izgnani iz Nemčije. Berlinski socijalno-demokratiški list »Vorwärts« pša, da je bilo teh dni mnogo ruskih podanikov izgnanih iz berlinskih predmestij. Dotičniki morajo tekom 8 dni zapustiti Nemčijo. Največ teh izgnancev so delavci.

Francoski zbornici. Kakor javljajo iz Pariza, se je vlada odločila, da skliče obe zbornici še le koncem oktobra. Ta pozni rok nalga senatu dolžnost, da v kratkem času reši zakonski načrt o ločitvi cerkve od države, da bo ta važna reforma zamogla stopiti v veljavo še pred 1. januarjem 1906. Splošno se sodi, da vnapreje senat zakon v obliki, kakor ga je odobrila zbornica, vlie raznim pomislekom, ki jih izrazi izlasti Clémenceau.

Nova vojna luka v Šibeniku. »Militärisches Wochenblatt« piše, da predloži vojno ministerstvo v bodočem zasedanju delegacij načrt, glede zgradbe nove vojne luke v Šibeniku.

Na pol pota med Pulo in Boko Kotorsko, nasproti Ankoni, se na vseh številnih skalovitih otočjih, ki so posejani po morju pred Šibenikom, zgradijo utrdbe. Šibeniški kanal bo tvoril pristanišče.

Domače vesti.

Šola, kakoršno bi rabili tudi Slovenci. V »Učit. Tovarišu« čitamo: O čemer se pri nas že govoriti ne upamo, kar se nam zdi nedosegljiv ideal, to so Nemci že uvedli v prakso. To je: ustanavljanje takih šol, ki dajejo otrokom za življenje dovolj izobrazbe in vaje v poljedelskih opravilih. To so šole, ki so na posestvih, kjer gospodarijo učenci sami. To misel je prvi uresničil dr. Lietz s svojo vrgoievnično v Lesenburgu na Harzu. On sam opisuje svojo šolo tako le: »Mialimo si od zahoda proti vzhodu razprostirajočo se dolino, po kateri teče potok med krasnimi lokami. Za senožeti navzgor leže njive, za njivami pa gozd. Na sredi doline je dvor. Na obeh njegovih straneh je 115 arov lok, okolo 750 arov polja, 430 arov gozda, 50 arov pašnikov, na katerih je na tisoče sadnih dreves, 11 arov vrtov in 4 ari ribnikov. Posstvo nam daje v obilici vsega, česar potrebujemo za življenje. Imu čredo sedemdesetih glav goveda, 250 ovac, 50 prašičev, 11 konj in 3 žrebeta. Tu lahko vsakdo vidi, kako raste, kako se dobiva in pripravlja to, kar dobivamo na mizo. Tu je obzemem mnogostranska prilika za vrtnarsko, zemljedelsko in gozdarsko delo. Na posestvu sejemo žito, žanjemo, maljemo in pečemo. Na posestvu molzemo mleko in delamo maslo in sir«.

Pogreb profesorja Janeza Trdine. Iz Noveg mesta nam pišejo dne 16. julija: Kakor smo vam že javili na kratko, se je vršil danes ob 4. in pol uri popoldne sijajen pogreb našega velezaslužnega slovenskega pisatelja, profesorja v pokoju, gosp. Janeza Trdine. Pred hišo žalosti v Dolgi ulici se je že okolo 4. ure popoldne zbralo nešteto občinstva iz mesta in okolice. Istotam je zapelo »Del. pevsko društvo« svojemu ljubljencu Cegnarjevo žalostinko »Na grobeh«. Pogreb je vodil gosp. kanonik Povše ob asistenci gg. kanonika Jerihe, kap. vikarja Katzla, oo. frančiskanov, usmiljenih bratov Kandi je in organista gosp. Hladnika. Pred krsto je avrala meščanska uniformirana godba žalne koračnice. Na straneh krste so svetili dijaki 7. in 8. gimnaz. razreda. Za krsto so stopali pokojnikov, iz Mengša došli sorodniki. Dalje mestni zastop z županom g. pl. Sladovičem na čelu, potem predsednik okrožnega sodišča, cen. svetovalec dr. Kavčič v spremstvu mnogih tovarišev in drugih uradnikov, ravnatelj tukajšnje gimnazije, g. Detela, s tu še navzočimi profesorji, gg. zdravniki, odvetniki in mnogo drugih odličnega občinstva. Med sprevedom so gorele svetiljke, zagnjene v črn flor. Vencev je bilo položenih na krsto 7: eden župana stolnega mesta Ljubljane, gospoda Ivana Hribarja, eden od gospoda notarja Hudovernika, eden od knjigotrdca gosp. Šentnerja, eden od slovenskega podpornega časnik. društva, eden od sorodnikov, dva od hišne gospodinje, kjer je Trdina toliko časa bival. Ko je tmina groba vsprela v svoje okrilje krsto s truplom našega duševnega velikana, zapeli so pevci še enkrat turobno žalostinko in solzami v očeh so naz čil blagoslovljali grudo, ki je zagrnila ta novi, in za slovenski svet še prerani grob.

Da ni bilo v isti čas Prešernove slavnosti v Ljubljani, imel bi bil pokojnik še sijajnejši pogreb ob navzočnosti vnanjih mu čestilcev. Da se je pogreb vršil vendar nad vse pričakovanje sijajno, na tem se je v prvi vrsti zahvaliti velezaslužnemu našemu županu pl. Sladoviču. Pa o tem, kakor tudi o pokojniku, čegar izguba je za nas Slovence nenadomestna, spregovorimo o priliki še podrobneje. Staječi potrti ob gomili, pod katero spava zlato srce slovensko, poslovimo se danes od njega z blagodejno nado:

To bil utrinek le Tvoje zvezde, da žarnje v raju spet splamti. To bil le dih je Tvoje duše, da grude prosta oživi, se veličanstvom spet nad zvezdami.

Radivoj Srebrniški.

Duh je otemnel umirovljenemu vseučiliščnemu profesorju in ljubljanskemu občinskemu svetovalcu gosp. dru. Gregoriju Kreku. Včeraj so ga odvedli v Gradec.

Ne kupujte holandskih sreček! — Nujno svarilo. Pišejo nam: Danes sam čital v »Slovenec« svarilo, poslano mu z Goriškega, v katerem se naši ljudje svarijo pred nakupovanjem holandskih sreček (t. j. sreček, ki jih po svojih brezvestnih agentih usiljuje holandska kreditna banka). Gosp. I. V., ud našega »Delavskega podpornega društva« se je bil dal pred par leti premotiti po nekem tukajšnjem agentu, da je polagoma nakupil za blizu 200 kron takih sreček. Ker je banka naglo pretrgala vse zvezo žajim, in mu na robno vprašanje ni hotela več odgovoriti, obrnil se je I. V. na avstrijski konzulat v Amsterdamu. Ta mu je zares iztirjal, kar se je dalo, — t. j. 11 kron 72 stot. kakor najnižji dobiček (za vplačanih 200 kron!) z opazko, da nima od banke nič več pričakovati. Avstrijski konzulat imenuje to banko v svojem pismu »skrajno nereselno podjetje, ki spekulira samo na to, da lahkoverne ljudi navaja v igro in jih oškoduje«. Po holandskih zakonih pa se ta sleparija ne more kaznovati. — Bedak je torej, kdor se daja zavajati od maloverdnih agentov.

Slovenski listi naj blagovole ponatisniti to svarilo.

Ljubljanski trgovski gremij v slovenskih rokah. Kakor pišejo iz Ljubljane, je na včerajnji volitvi prišel trgovski gremij v slovenske roke. Navzočih je bilo 62 trgovcev in trgovk. Predsednikom je bil s 45 glasovi izvoljen veletržec I. Knez. Ko je bila končana volitev predsednika, so nemški člani odšli in so se nadaljne volitve udeležili samo Slovenci. Podpredsednikom je bil izvoljen Fran Ka. Souvan.

Prešernova slavnost. Ob solnčnem zatonu se je pričelo. — Ob belem dnevu vse bilo še veselo.

In marsikateri izmed desetih tisočev mirno vestjo pa tresočo roko lahko podpiše oba krokarja verza. Ali hitro bodi povedano: meni ni možno podrobneje opisati te slavnosti. Kaj sličenega in sličenim namenom Ljubljana dosedaj menda še ni doživela v svojem sreč. — Ne pretirujem, ako trdim, da se je tega slavlja udeležilo do 12.000 ljudi, računa je tudi množice, ki so bile zunaj ograje iz znanih — žepnih razlogov. Srečnih med srečnimi v vrtu raja samega pa je bilo gotovo nad 10.000 ljudi. Ljudstva je bilo ne le iz naše črje domovine, ampak tudi iz našega slovanskega Balkana. V soboto, dan prihoda bratov Srbov in Hrvatov, in dan slavlja tamega: to sta bila dva dneva, vredna, da ju slovenski kronist zapiše z zlatimi črkami v knjigo slovenske zgodovine. Prisrčni, od tisočere množice pričakovani vsprejem slovanskih bratov v soboto popoldne na južnem kolodvoru, in noč razsvetljena od zgoraj od nešteto zvezd na jasnem nebu, od doli pa od nešteta lučie med zelenjem po vsej razprostrti »Zvezdi«, petje, dve izborni godbi, trušč in hrup, račanje in nešteto sličnih rajskih užikov: vse to se je dalo lahko občutiti, videti, poslušati, a ni lahko opisati. Dovolite mi torej, da zaključim z vsklikom: divno je bilo, krssao, dostojno bele Ljubljane, tega središča naroda slovenskega. Pač, nekaj moram še konstatirati mimogredé: »žetav« na prispevkih je bila blagoslovljena in obila v vsakem oziru.

Prešernova slavnost v Ljubljani je donesla kosmatega dohodka okolo 26.000 kron in ostane za spomenk po odbitju vseh stroškov jako lepa svota.

Na Bled je došlo, kakor poroča »Ljetoviški list«, do 12. t. m. 935 tujevc.

Modras v ognjišču. Nadučiteljeva seproga gospa Rihterš č v Ljubljani je nedavno z rokama napolnila v drvarnici košaro z lesnimi odpadki ter jo nesla v kuhinjo. Kmalu nato je čula šumenje v košari, jo preiskala, a ni našla ničesar. Ko je pa pozneje vrgla lesene odpadke na ogenj, je švignil proti njej velik modras. Na njen klic je prihitel soprog, ki je modrasa ubil.

Umril je. Josip Laurenčič, o katerem smo poročali včeraj, da ga je stisnilo mej puhavca na postaji v Nabrežini, je umrl v bolnišnici 33. predšinočjim.

Smrt vsled solnčarice. Iz Štanjela nam pšejo dne 17. t. m.: Dne 12. t. m. je umrl za solnčarico tukajšnji posestnik Josip Švagelj. Umril je na senožeti pri senu nekaj predpoludne. Ko mu je sinček prine-

šel kosilo, našel ga je v zadnjih trenutkih in Svagelj je kmalo nato izdihal svojo dušo. Pripeljati so ga na dom z vola — mrtvega. Istega dne je prišlo slabo tudi na delu pri senu nekemu drugemu tukajšnjemu posestniku, da so ga morali prepeljati na dom. Naslednjega dne v četrtek pa je obol el istotako pri senu neki mladenič, ki se je pa vendar privlekel domov. Poslednja dva sta ohranila oba, hvala Bogu!

Tatinska prekanjenost. V zalogo kave tvrde Ignacij Wohl, v ulici Station št. 19, je prišla večeraj popoldne jako elegantno oblečena gospa. Izjavila je, da hoče vkupiti večjo množino kave. Po daljšem izbiranju je res naročila 15 kg kave, v vrednosti K 36. Dejala je, naj jej kavo pošljejo na stanovanje v ulici della Geppa št. 6 in potem je odšla. Dečko, ki služi pri tvrdki Wohl, namreč 14-letni Anton Trivelli, je pa na dvokolesnem vozičku peljal kavo na povedani naslov. Prišel v vežo hiše št. 6 v ulici della Geppa je pa našel dva moža, ki sta mu izjavila, da čakata njega, ker gospe da ni doma. Povalila sta ga na to, naj gre ž njima pred kavarno Balkan, kajti gospe da je v tej kavarni. Dečko jima je sledil. Pred kavarno Balkan sta mu pa ona dva velela počakati. Eden njiju je ostal pri njem, a drugi je šel v kavarno — iskat gospo. Vrazil se je pa kmalu iz kavarne izjavivši, da gospa še ni prišla v kavarno, da pa mora priti prav kmalu. Da bi ne čakali ravno pred kavarno, je edea onih dveh predlagal, da počakajo na bližnjem trgu pred pošto palačo. Šli so res tja in čakali kakih 10 minut. Na to je pa eden onih dveh velel dečku, naj gre ž njim v kavarno pogledat, če je že prišla gospe. Dečko je pustil kavo z vozičkom v varstvu enega onih dveh, a z drugim je šel res v kavarno. Pred kavarno mu je oni velel počakati in je šel sam v kavarno. Vrazil se je z kavarno, mu je dejal, da gospe še ni, pa da naj vendar gre po kavo in jo pripelje pred kavarno, ker gospa da mora takoj priti. Dečko je šel po kavo, a našel je voziček sam — kave ni bilo več, kakor tudi ni bilo več čnega, ki je bil ostal na straži. Dečko je šel z vozičem pred kavarno, kjer je bil pustil drugega svojih spremljevalcev, a tudi ta je bil izginil. Moral se je vrniti v zalogo brez kave in brez denarja.

Stvar je bila takoj prijavljena na policiji.

Utopljenec. Samomor. Včeraj popoldne so našli v morju mrtvo truplo 42-letnega trgovca z ogljem Ivana Brun. Imel je privezan nase železni uzež za 5 kg. Stanoval je z družino v ulici G. Gattera št. 4. Doma so ga pogrešali že od nedelje. Truplo utopljenca je bilo prenešeno v mrtvašnico pri sv. Justu.

Koledar in vreme. Danes: Vincencij pao-lanski. — Jutri: Elija, prerok. Temperatura: ob 2. uri popoldne + 27.5° Celsius. Vreme: nestanovitno.

Društvene vesti in zabave.

Predavanje o telovadbi in o pomenu telovadnega društva bo v četrtek dne 20. t. m. ob 8. in pol uri zvečer v društveni telovadnici. — Telovadci, bratje »Sokolci« in vsi, ki se za to stvar zanimajo se prijazno vabijo.

Društvo slovenskih odvjetnikov je imelo v nedeljo v Ljubljani svoje zborovanje.

Zahvala. Odbor pevskega društva »Hajdrih« za Proseku s šteje v prijetno dolžnost izreči tem potom najtoplejšo zahvalo slavnemu občinstvu, ki je od blizu in daleč prihitelo na nedeljski koncert. Posebno se zahvaljuje neumornemu svojemu pivovodju gospodu H. O. Vogriču, gospej in gospodu Štular ter gospodu Sarcinu za prijazno sodelovanje, uglednemu »Gosp. društvu« na Kentovelu in končno vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli do toli krasno uspelega koncerta.

Razne vesti.

Mestna hiša se je porušila. V Mobilovu na Ruskem se je porušila mestna hiša. Tem povedim je bilo več oseb ubitih, mnogo pa ranjenih.

Amerikanska anarhista. Iz Rima poročajo, da je italijanski generalni konzul v New-Yorku sporočil svoji vladi, da sta se dva jako nevarna anarhista odpeljala iz New Yorka v Evropo. Edea ima baje namen da ubije francoskega predsednika Loubeta, drugi pa italijanskega kralja.

Strahovit vihar je divjal v nedeljo v Parizu. Na dirki je toča težko ranila 27 oseb, nekega koščjaža je pa ubila.

Umorstvo na deželnem poslancu. — Iz Trenta javljajo, da je v Mezzolombardu na Južnem Tirolskem minole sobote posestnik Silvij Donati z nožem zabol v tilnik svojega brata, deželnega poslanca dra. Josipa Donati, ki je takoj umrl. Sprla sta se bila radi dedščine po nedavno umrlem očetu. Storilca so zaprli.

Gospodarsko.

Slovenska banka v Belemgradu. Iz Belegrada javljajo, da namerava pred kratkem ustanovljena slovenska banka otvoriti trgovinski muzej, ki bo omogočal razstavljanje blaga slovenskih trgovcev in obrtnikov.

Katero je najboljšje nalaganje denarja in najvspešnejše pomnoževanje premoženja? To sta vprašanji največje važnosti, kajti žujima je tesno spojen narodno gospodarski razvoj, narodovo blagostanje je narodovo premočanje.

Dokazano je, da ni več nalaganje denarja v hranilnice ravno najboljšje sredstvo za pomnoževanje premoženja. Človek dosega sicer s tem zelo stanovitno, a za današnje dni prenikzo obrestovanje. Ako pa vložimo glavnicu v kako trgovsko, industrijsko itd. podjetje, tedaj dosežemo sicer neko večje, toda vsekakor nestanovitno obrestovanje in tu tudi ni izključena nevarnost, da vlagatelj ne samo ne dobi nikakih obresti, ampak da izgubi celo svojo glavnicu.

To dejstvo nam dokazuje premnogo padanje premožnih, bogatih in celo zelo bogatih rodbin ter beda, s katero se imajo iste potem boriti še v drugem in tudi tretjem pokoljenju; to dejstvo nam dokazuje tudi vedno drobljenje in ginevanje kmetijskih posestev. A kaj je krivo tem žalostnim pojavom? Pomnoževanje premoženja z gori omejenimi sredstvi provaja pojedinec lahko le za časa svojega življenja in to le tedaj, ako s svojim delom več zasluži, nego potrebuje za življenje. Z njegovo smrtjo se je nehala vsako nadaljno štedenje, njegovi dediči porabijo obresti prav lahko in ker nimajo več drugih dohodkov in tudi ne dohodkov svojega umrlega preživitelja, začnejo rabiti glavnicu, dokler je ne porabijo popolnoma.

Kako je možno hraniti se temu žalostnemu pojavu? Kako je možno naložiti premoženje bolje in varneje? Nimamo li boljšega načina za štedenje?

Da, imamo drugi tak način, ki donša ob enem mnogo večje obresti nego katerikoli drugi način prihranjanja, toda tega načina ljudje ne pojmiyo v svojo lastno škodo. Pri tem načinu štedenja denarja so obresti ravno t.daj najvišje, ko so denarne vloge še najmanjše ter nudi že precej v začetku popolno varnost, kakoršne je mogoče doseči drugod šele po trudopolnem, dolgoletnem delu!

Polaga li 25 letni mož svoje dobe vsako leto — a najdlje 25 let vsega skupaj — po 238.30 K na leto, tedaj zagotovi svojim dedičem glavnicu od 10 000 K. Ako bi dobili dediči slučajno izplačano to glavnicu že po prvem letu, tedaj se je torej obrestovala vloga po 4200%, v 2. letu po 3996%, v 3. po 492%, v 4. po 206%, v 5. po 120%, v 6. po 81%, v 7. po 59%, v 8. po 45½%, v 9. po 36%, v 10. po 30%, v 11. po 25%, v 12. po 21%, v 13. po 18%, v 14. po 15½%, v 15. po 13¼%, v 16. po 12%, v 17. po 10½%, v 18. po 9¼%, v 19. po 8%, v 20. po 7¼%, v 21. po 6½%, v 22. po 5¾%, v 23. po 5¼%, v 24. po 4½%, v 25 po 4%. Uvažujemo li to, koliko rodbin izgubi valed smrti svojega preživitelja v tako dolgi dobi, kakor je celo ¼ stoletja, tedaj nam postane gotovo jasno, koliko bi bile boljše preskrbljene vse te rodbine, ako bi bile hranile svoje prebitke na gornji način. Niso li ti točni računi vsakemu, ki še ni zavarovan na življenje, našemu kmetovalcu in uradniku, našemu obrtniku in industri-jalcu, našemu zdravniku in odvetaiku, sloh vsem naravnost v vspodbujajo, da naj naloži na ta način največji del svojega prebitka, ker doseže edino le na ta način najboljšje obrestovanje svojih prebitkov in svoje glav-nice, le na ta način zagotovi svoji rodbini blagostanje in pripeva v gospodarsko krep-kost narodovo, katera je gotovo najboljšje orožje v narodnem boju za svoje najsvetejše narodne pravice!

Naravnost bajni vzrast gospodarske moči Angležev, Amerikancev in Nemcev

ten lji ravno na tem dejstvu, da te narod-nost uporabljajo najbolj ta način hranjenja; ravno s tem rase pri teh narodnostih njihova gospodarska moč, da nalagajo na ta način svojim rodbinam ogromne milijarde!

Kako imenujemo ta način prihranjevanja?

Življenjsko zavarovanje.

Sedaj imamo »Prvo češko splošno del-niške družbo za zavarovanje na življenje« v Pragi, ki je pred kratkim ustanovila lastno slovensko glavno zastopstvo za vse slovenske dežele v Trstu, ul. Torre bianca 21. To je edina slovenska delniška družba za zavarovanje na življenje, ima prav vzorne pogoje, prirojene po najnovejših strokovnjaš-kih zahtevah; ima pa tudi najnižje cene, tako, da jo moramo toplo priporočati vsem zavednim narodnjakom. Dajamo prdnost tej slovenski, narodni družbi, ki je gotovo vredna, da jo podpiramo vsi. Ako velja kje naše geslo »Svoji k svojim«, — to naj velja gotovo za to družbo, ki je v Čelih že toliko priljubljena in ki je v čeških deželah prav ogromno napredovala. Bodimo složni, obračajmo se v vsem in vsakem do slovenskih tvrdk, posebaio če nam ponujajo večje ko-risti nego tujerodne, kakor je v slučaju ravno »Prva češka«, tedaj moramo druge take zavode jednostavno in odločno prezirati. Bodimo složni in edini, pomagajmo ti sami, ker le tudaj pripravimo lepo, gotovo in jaki bodočnost sebi in svojemu narodu. Svoji k svojim!

Zadnje brzojavne vesti.

Madjarski poveljstveni jezik.

MAROS VASARHELY 18. Četovodja tukajšnjega polka št. 62 je poveljeval svo-jemu oddelku madjarski. Ko je srečal s svojo četo neki oddelke pešpolka št. 64, kateremu je poveljeval neki poročnik, je poveljeval mad-jarski. Četovodjo so aretirali in pride pred vojno sodišče.

Francoska eskadra na Angležkem.

PARIZ 18. Vspored za poset francoz-ke severne eskadre na Angležkem je sedaj določen. Francoska eskadra dospe v Cowes dne 7. avgusta, kjer se bodo isti na čast vršile razne svečanosti. Potem obišča en francoski admiral s 80 častniki in oddelkom mornarjev London, Port mouth in Windsor. Iz Cowesa odpotujejo dne 14. avgusta.

Trgovina.

Borsna poročila dne 18. julija

Tržaška borza.

Napoleon K 19.11—19.14, angleške lire K — do —, London kratk. termin K 240.2—240.50 Francija K 95.45—95.65 Italija K 95.45—95.65 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.20—117.50, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 100.25 100.50 ožrak-kronska renta K 16.0 6.80 italijanska renta —, kreditne akcije K 58 — 60 — državne železnice K 67 — 67½ — Lombar. K 66 — 67, Lloydove akcije 732 — 737 — Srečke: Tisa K 338.50—342.50 rena K 482.50 do 492.50, Bodenkrebit 1880 K 306 — 313 — b-denkredit 1889 K 306.75 313.75 Turške K 14 — do 14½ — Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. uri pop.

Državni de g v papirju	predčeraš danes
100.95	100.95
1.095	1.095
Avstrijska renta v zlatu	119.35 119.30
» » kronah 4%	100.45 101.45
Avst. investic. ska renta 3½%	92.95 92.95
Ogrska renta v zlatu 4%	116.25 116.25
» » » kronah 4%	96.60 96.50
» » 3½%	87.55 87.55
Akcije nacionalne banke	1636 — 1635 —
Kreditne akcije	659.25 658 —
London, 10 Lstr.	240.15 240.27
100 državnih mark	117.37½ 117.15
20 mark	23.48 23.48
20 frankov	19.11 19.11
100 ital. lir	95.62½ 95.55
Cesarski cekini	11.30 11.30

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francoska renta 90.27, italijanska renta 105.15, španski exterior 99.52, akcije otomanske banke 597 —, Menjice na London 251.35.

Pariz. (Sklep.) Avstrijska državna železnica — Lombardi — unificirana turška renta 89.90 avstrijska zlata renta 101 —, ogrska 4½, zlaa renta 97.30, Landerbau 478 — turške srebe 132.50 pariška banka 13.90, italijanske maridi-onalne akcije —, akcije Rio Tinto 16.30. Trdna London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 90.½, Lombardi 3½, srebro 27½, španska renta 8½ — ita-lijanska renta 104¼, tržni diskont, 1¼, menjice na Dunaju 24.25 Miraa.

Tržna poročila 18. julija.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 15.60 do K 15.62; rž za okt. K 12.78 do K 12.80; oves za okt. od K 11.56 do 11.58; koruza za julij K 15.28 do K 15.30. Pšenica: ponudbe in povpraševanje dobro ten-denca mrtva. — Prodaja 28.000 met, stot. promptno za 5 stot. nižje, novo nespremenjen. — Koruz. in oves trdno. Rž za 5—10 st. nižje. — Vreme: vročina.

Havra. (Sklep.) Kava Santos good av-rage za tek. merec po 50 kg 46.— frk, za sept. 46¼.

New-York. (Otvor.) Kava Rio Santos do-bave. Stalno. 5 do 10 st. nižnja. Prodaja 5000 vreč.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za september 37 — za dec. 37½, za marec 38½, za maj 38½ — Stalno. — Kava Rio navadna loco 38—39 navadna reata 40—42 navadna dob. 43—44.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za julij 21.50, za avgust 21.50, za september 20.90, za oktober 19.45, za november 18.90, za december 19 — Stalno. — Vreme: def.

Sladkor tuzemski Centrifugal 5 prom. sled. K 74 — do 7 —, za maj-avgust K 73 — do 74.50 C ncasse in Melisid promptno K 74 — 75, za juli-avgust K 74 — do 75 —.

London. Sladkor iz repe surov 10½ 8½ Slabotno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.50, rž za avgust 15.25, za sept.-oktober 15.25, za sept.-de-cember 15.50 (mirno). — Pšenica za tekoč me-sec 24.65, za avgust 23.30, za september oktober 22.40 za sept.-december 22.85 (mlačno). Moka za tekoči mesec 31.10, za avgust 30.35, za sept.-oktober 29.75, za s pt.-december 29.50 (ml. čno). Repično olje za tekoči mesec 50½, za avgust 50½, za september-december 50½, za januar - april 51 — (mirno). Spirit za tekoči mesec 50½, za avgust 49 — za september - december 42½, za januar-april 39½ (mirno). Sladkor surov 88° uss nov 26½ — 26½ (mirno) bel za tekoči mesec 31½ — za avgust 3½, za oktober-januar 29½, za januar-april 29½ (mirno) rafinira: 65½ — 66. Vreme: oblačno.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko.
Tovarna pohištva
RAFAEL ITALIA
Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij
TRST
ulica Malcanton št. 1
po zelo nizkih cenah.

ZOBOZDRAVNIK
Univ. Med. Dr. Makso Brilliant
v TRSTU
ulica S. Antonio št. 9. II. nadstr.
Izvršuje izdelanje z emajlem, porcelanom srebrom in zlatom.
Izdeluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovje.
ORDINIRA od 9.—12 predp., 3.—5. popol.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom

priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej **ANTON ČERNIGOJ**

via dei Rettori št. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlja se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: **TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).**

Alojz Cian & A. Visintini

namaznata cenjenemu občinstvu, da sta prevzela na lasten račun trgovino in avtorizovano krojačnico

Alla Città di Trieste

v ul. Torrente št. 40 (nasproti gledišču Goldeni).

Tam se vdobiva velika zaloga izgotovljenih oblek za odrasle in dečke. Delavske hlače prve vrste kakor tudi blago vseh vrst in najposlednejše novosti.

V najem se odda več sob, katere so popolnoma na novo opremljene in priskrbljene z električno razsvetljavo. Pobljše se izve pri upravi „Edinosti“.

FILJALKA

c. kr. privat.

AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA

za trgovino in obrt v Trstu sprejema:

IZPLAČILA V KRONAH

na blagajniške nakaze in prinoscu	na naslovljena izplačila pisma
proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %	proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %
» 30 » » 3 %	» 8 » » 2 1/2 %
» 3 mes. » » 3 %	» 30 » » 3 %

v z atih napojenih na izplačila pisma

proti 30 dnevni odpovedi	proti 3 mes.
2 1/2 %	2 1/2 %
» 3 mes. » » 3 %	» 30 » » 3 %

Na blagajniške nakaze in izplačila pisma stopi nova obrestna mera v veljavo 1. 5. o. d. 27. februarja bodočega leta in sicer po dotičnej odpovedi.

Banecigro v kronah z 2 1/2 %, takoj v kolikor na razpolago. **Krone in zlati napojni** na tekoči račun po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do časa in sicer po toka odpovedi.

Izdaja nakaznice za Dunaj, Budimpešto, Brno, Karlove vari, Reko, Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb, Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljano, Line, Olomuc, Saz, Solnograd prosto stroškov.

Se bavi s kupovanjem in prodajo deviz, drobna in vrednostij.

Sprejema iztirjevanje taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh drugih iztirjevanj.

Daja predjume na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.

Kreditni na karikacijske listine se odpirajo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih mestih po ugodnih cenah.

Kreditna pisma se izdajajo v katerikoli mesto.

Hranila.

Sprejema se v pohranu vrednostne listine, zlat in srebrni denar in bančni listki. Pogoje daja blagajna zavoda.

Menične nakaznice. Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice „Banca d'Italia“ v italijanskih lirah ali v kronah po dnevnem kurzu.

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo obleči, naj se poda v

prodajalnico izgotovljenih oblek **I. FARCHI** Barriera vecchia 5 kjer se vsaki dan izdeluje obleka v lastni krojačnici.

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8

Izbor drog, barv, čopičev, pokosti parumov, sn. mle. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljene sirupa tamarinda, malinovec itd. itd.

Čudo v ceno!

500 komadov samo za gold. 1-85.

Ena krasna zjamčeno dobro doča precizijska ura na 36 urni tek s pozlačeno verižico 1 krasna špila s ponar. biseri, kravato, 1 pozlačen prstan s ponar. kamnom za gospode ali dame, 1 krasna garnitura gumbov iz 3% double zlata za manšete, ovrtnik in prsa, 6 platnenih žepnih rut, 1 jako lepa žepna pisalna oprava, 1 krasno žepno ogledalo v skatljici z glavnikom, 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 vez. beležnica, 12 razglednic slavnih umetnikov zadnjega stoletja, 72 angl. pisalnih peres in 395 raznih reči, ki so v hiši neobhodno potrebne. Vse skupaj z uro, ki se sama toliko vredna, stane le gold. 1-85. Pošilja na povzetje ali predplačilo.

H. SPINGARN, Krakov št. 43.

Kdor naroči 2 zavitka, vdobi v dar 1 lep žepni nožič na dve rezili, pri več kot 2 zavitkih se priloži vsakemu po 1 tak nožič. Za kar ne ugaja se denar takoj povrne.

Tržaška posejilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.
Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.
Vhod po glavnih stopnicah.
Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%.
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila daja samo zadrugnikom in sicer na ukupitbo po 5 1/2 %, na menjice po 6 %, na zastave po 5 1/2 %.
Uradne ure: od 9—12. dopoldne in od 3—4. popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
Poštno hranilnični račun 816.004.

Za bolne na želodcu.

Vsakemu, kateri si nakopje želodčne bolezni s prehlajenjem ali s prenapolnjenjem želodca, vživanje pomankljivih, težko prebavnih, prevročih ali premrzlih jedil, z nerednim življenjem kakor n. pr. **želodčni katar, želodčni krč, želodčne bolečine, težko prebavljanje ali zasliženje** priporoča se dobro domače zdravilo, katerega izvrstno zdravilno delovanje je že izza več let preskušeno. To zdravilo je

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je sestavljeno od izvrstnih, zdravinomocnih zelišč in dobrim vinom, jači in oživlja c prebavni sistem človeka. Zeliščno vino odstranjuje vse nerednosti v krvnih ocvch in daje vspešno novo napravo zdrave krvi.

S pravočasno porabo zeliščnega vina zamore se odpraviti želodčne slabosti že v kali. Ne smemo tedaj pozabiti, dati prednost porabi tega vina pred vsemi ostrimi, ter zdravju škodljivimi razjedljivimi sredstvi. Vsi pojavi kakor: **glavobol, riganje, rezavica, napenjanje, slabosti z bruhanjem**, kateri se pri **dolgotrajnih** (zastarelih) bolečinah, na želodcu tako radi pojavljajo, odstranjajo se čisto že po enkratnem pitju tega vina.

Zapiranje človeške potrebe in nje neprijetne posledice kakor: **stiskanje, ščipanje, bitje srca, nepenjanje** tudi strmeje krvi v jetrah, vranici in sistemu vratnih živcev (**haemorrhoidne bolečine**), odstranjajo se s zeliščnim vinom hitro in voljno. **Zeliščno vino** odpravlja vsako neprebavo, podeljuje prebavni sistemu povzdigo in odstranja iz želodca z lahkim čistilom človeka vse nečredne tvarine.

Mršav in bled pogled človeka, pomanjkanje krvi, oslabiljenje navadne posledice slabe prebave, pomanjkljivega naraščaja krvi in bolehnega stanja jeter.

Pri popolnem pomanjkanju **volje do jedi, pod nervoznem zbeganjem in otožnostjo** kakor tudi pogosti **glavobol in nespanje** provzročajo večkrat takim bolnikom hiranje.

Zeliščno vino daje oslabei telesni moči svežo vspodbujajo. Zeliščno vino podeljuje človeku voljo do jedi, pospešuje prebavo in redivo, vspodbuja močno menjavo snovi, povspesuje in izboljšuje tvorjenje krvi, olajšuje razdražene čute in podeljuje bolnikom nove moči in novo življenje. — To dokazujejo mnogostevilna priznanja in zahvalna pisma.

Zeliščno vino prodaja se v steklenicah po k 3.— in 4.— v lekarnah v Trstu, Škedenju, Miljah, Kopru, Sežani, Trzinu, Ronkah, Fiumicelu, Ogleju, Gadežu, Izoli, Piranu, Pazinu, Buzetu, Postojni, Vipavi, Ajdovščini, Gorici, Gradšču ob Soči, Korminu, Romansu, Camplungu, Cervinjanu, Umagu, Bujah, Vižinadi, Mon oni, Lovranu, Opatiji Voloskem, Reki, Bakarju, Sušaku, Cabarju, Ribnici, Vrhniki, Idriji, Kanalu, Čedadu, Vidmu, Mor eljani, Palmanovi, Latisani, Portogruaru, Vodnjanu, Pulju, Labinju, Cresu, Cernombliju, Metliki, Novemestu, Trebnjem, Ljuti, Ljubljani, Kamniku, Škofjiloki, Kranju, Tolmin, Iarcentu, Stanjelu Codroipo, St. Vidu ob Tagliamentu, Pordenone, Motta di Livenza, Treviso, Lošinju, Arbe, Novi, Cirkvenica, Ogulin, Vrbovsko, Karlovac, Jaska, Samobor, Brežce, Krško, Podčetrtek, Pregrada, Rogatec, Celje, Pli-berk, Radovljica, Trzin, Trzin, Rigolato, Pieve di Cadore, Serarolo, Longarone, Belluno, Cogne-lyano, Padovi, Chioggia, Rovigo, Pago, Zadar; itd. kakor tudi v lekarnah vseh drugih večjih ali manjših krajeh Istre, Dalmacije, cele Avstro-Ogrske in sosednjih deželah.

Tudi pošiljajo lekarnarje v Trstu 3 ali več steklenic zeliščnega vina po originalni ceni v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem! Zshetva naj se izrečno

Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

Narodni kolek je

vdobiti pri upravi

„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
IZBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZARTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

Odlikovana v Rimu s zlato kolajno in zaslužnim križcem — **Odlikovana tovarna** za čopiče in ščetke — Odlikovana na Dunaju s zlato kolajno in častno diploma —

IVAN ANGELI

ulica Vincenzo Bellini (nasproti cerkve sv. Antona novega).

Edini specialist za izdelovanje zidarskih in slikarskih čopičev; lastna specialiteta čopičev za barvanje s pokostjo.

Pleteni naslanjači francoskega sestava in nedosežne kakovosti.

Se ne boji nikake konkurence glede zmernih cen kakor tudi izvrstnega izdelka.

Čuvati se je dobro, da se ne zamenja moja trdka s konkurenti jednakega imena.

Svoji k svojim! Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga

„Croatia“

stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb sprejemlje vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, go-spodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in strelji po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. — **Dolžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu** — že da ne gre denar v tujino.

Vsa zavarovanja sprejema ter daja vsa pojasnila

Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst

ULICA TORRE BIANCA 20

Zastopniki za vsako mesto, trg in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroške in Stajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

Podpisani priporoča svoj iskušeni

železni plug

s kolesi za oranje na polju, pri brajdah in drevju, za pletev, zasipanje, zrivanje itd. samovodilen, preprost, lahek in cen. — Svoje dobro znane škropilnice proti peronospori in svoje neprenehljive vlnske stiskalnice.

ŽIVIC, inženjer - Trst

Skladišče — trgovinska ulica 2.

Doge za parkete

hrastove ali jelove prve vrste prodaja pod jamstvom po tovarniški ceni.

Zaloga lesa - Miclauz

ulica Fonderia št. 7

SPECIJALITETA: likerji, pristna vina v buteljkah in na drobno. Cene zmerne. Marsala 80 nč. liter, zganje 80 nvč. liter vermut 64 nvč. liter.

Prodajalnica boteljk

Kovaška mehanična delavnica livarna kovin, zavod za niklovanje, pozla-čevanje, posrebrnenje, pokotlorinjenje in pocinjenje.

VIKTOR FANO

ulica R. Zovenzoni št. 4

ZALAGA PRVE TRŽAŠKE TVRDK

Dne 24. avgusta t. l.

se preseli

manifakturna trgovina

ul. Barriera vecchia št. 33 (Trst)

provizorično nasproti štv. 34 v skladišče, kjer je sedaj „kavarna Aurora“.

Pri tej priliki se prodaja vse blago z velikim odbitkom.

D. H. vit. Porenta

ravnatelj medicinske klinike vseučilišča v Rimu, spričuje, da zelo vspešno učinkuje proti motenju rednega želodčevega delovanja

(tudi odvajalno)

želodčna tinktura

G. PICCOLIJA, dvornega za-lagatelja Njega Svetosti in

lekarja v Ljubljani.

1 steklenica velja 20 stot. in se vnanja otrokom točno izvršujejo.

Assicurazioni generali

V TRSTU.

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1902. kron 208,632.918-73

Premije za poterjati v naslednjih letih 82,371.684-24

Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1902. 611,558.220-13

Plačana povračila: a) v letu 1902. 5,247.346-68

b) od začetka društva do 31. decembra 1902. 742,014.072-65

Letni račun, izhaz dosedaj plačanih odškodovanj tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natanč-na pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva Via della Stazione št. 88/81 v lastni hiši.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja člo-veškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31,865.386-80 K, izplačane odškodnine: 82,737.159-57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obnokoristne namene.